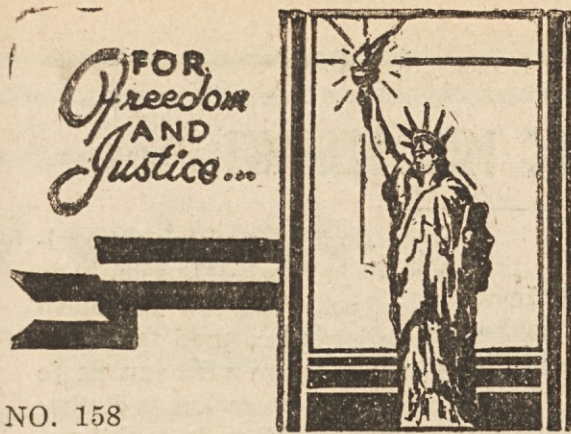

NO. 158

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, AUGUST 19, 1965

STEV. LXIII — VOL. LXIII

Če se prvemu prikupiš, se drugemu zameriš!

Države Južne Amerike kritizirajo a me riško-brazilske odnose v luči obiska delegacije ZDA v Braziliji in njenih izjav.

WASHINGTON, D.C. — To skušnjo je zopet morala napraviti delegacija, ki jo je predsednik Johnson poslal v Brazilijo. V njej je Johnson natrpal toliko odličnih politikov in diplomatov, da je to takoj padlo v oči ne samo diplomatskemu svetu v Washingtonu, ampak tudi politikom v prestolicah Latinske Amerike. Delegacijo sta vodila senator Fulbright, predsednik senatnega odbora za zunanjo politiko, in državni podtajnik Mann. Ker je delegacija obiskala samo Brazilijo, se je Ameriki zamerila vsem brazilskim sosedom, ki so mislili, da bi morala obiskati tudi njihove dežele.

Nevoščljivost je rodila ostro kritiko vsake izjave, ki jo je dala delegacija v Braziliji. Najprvo so Ameriki zamerili, zakaj je Johnson poslal tako močno delegacijo ravno v deželo, kjer vlada vojaška diktatura in ne svobodna demokracija, ki je drugače ameriški diplomaciji tako pri srcu ali vsaj na koncu jezika? Na to struno so brenkali časopisi v Argentini, Čilenski republikani in Urugvaj.

Fulbrightu so zamerili, ker je v nekem govoru slavil Brazilijo kot vodilno silo v Latinski Ameriki. Ali ni povdarjeno zmeraj na prvem mestu načelo ravnopravnosti v vsaki pogodbi, ki jo ima Washington z državami Latinske Amerike? Ali se hoče Amerika zopet vrniti k stari politiki, da ima najraje posla s tem, da v Latinski Ameriki ne bo imela dosti prijateljev.

Tudi izjave državnega podtajnika Manna so naletele na kritiko. Časopisi so jim očitali, da preveč povdarja pomen posameznih držav, premalo pa upošteva potrebo, da si države Latinske Amerike pomagajo medsebojno s skupnimi naporami. Zakaj se tako otresa ideje o Latinski gospodarski skupnosti po vzorcu Evropske?

Za vso to kritiko tiči skrb, da bi Brazilija utegnila dobiti iz Washingtona nekaj več podpore na račun ostalih držav. Tako razlagajo kritiko opazovalci v naši prestolici.

Predsednik Johnson je vedel za vse to. Pokazal je to s tem, da je v svojem govoru ob priliki četrte obletnice Zveze za napredek ponovno povdarjal načelo vzajemnosti pri vsaki akciji, ki jo bo naša dežela podpirala v Latinski Ameriki.

Predsednikov govor je naletel na lep odmev, koliko časa bo odmev trajal, tega pa ne upamo vzeti v presojo.

— Motorna vozila producirajo 92% vse konjske sile v ZDA.

Vremenski
prerok
pravi:

Delno oblačno in soparno. Verjetnost neviht. Najvišja temperatura 83.

Novi grobovi

John Novak Sr.

Včeraj je umrl na svojem domu na 7417 Lockyear Avenue po daljšem bolehanju 69 let stari John Novak Sr., rojen v Jugoslaviji, od koder je prišel pred 50 leti. Njegova žena Anna, roj. Zitko, je umrla l. 1960, zapustil pa je sina Johna, hčer Sophio Seliskar, 4 vnuke ter brate in sestre (zadnje v starem kraju). Pokojni je bil član W.O.W. No. 293 in je bil zaposlen do upokojitve pri Fisher Body Co. ter pri mestu Clevelandu. Pogreb bo iz Zakrajškovega pogrebn. zavoda v soboto ob 8.30 zjutraj v cerkev sv. Vida ob devetih, nato na Kalvarijo.

Ann C. Poklar

Po daljši bolezni je umrla v Cleveland Clinic 57 let stara Ann C. Poklar s 110 E. 212 St., preje s 6606 Schafer Avenue, žena Andrewa, mati Normana, Pauline Galyas in Allana, petkrat stara mati, sestra Pauline Debevec (Mentor, O.), pok. Louisa Lekse in pok. Margie Boldin. Bila je članica SDZ št. 4 in zaposlena do l. 1962 pri Tapco. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebn. zavoda na E. 152 St. v soboto. Čas še ni določen.

Ganski predsednik Nkrumah bi rad dolarje

AKRA, Gana. — Ganski predsednik Nkrumah ni samo med vodilnimi afriškimi politiki, je tudi v prvi vrsti afriških levicarjev, ki so zaverovani bodisi v Moskvo, bodisi v Peiping. Našim diplomatom, ki se pečajo z afriškimi zadevami, je napravil že dosti skrbi in težav.

Nkrumah je sedaj prišel do prepričanja, da od komunistov ne more pričakovati toliko podpore, kot si jih želi ali pa, kolikor mu jih je bilo obetanih. Zato bi rad prišel do dolarjev. Ker ve, da v našem državnem tajništvu ni dobro zapisan, je postal svojega zaupnika Halma, ki je bil guverner ganske narodne banke in ganski poslanik v Ameriki, za svojega finančnega svetovca. Halm je bolje zapisan v Washingtonu. Zato bo on poskusil, da dobi v naši deželi dollarska posojila.

— Kansas je priznal ženam volilno pravico v šolskih zadevah že l. 1861.

Med rdečo Kitajsko in Severno Korejo ni več starega prijateljstva

Severna Koreja se je začela odkikati od Kitajske in se približevati Sovjetski zvezi, od katere lahko pričakuje več pomoči.

HONG KONG. — Dolga leta je veljala Severna Koreja kot najzvestejša zaveznica rdeče Kitajske. V tem pogledu je lahko tekmovala z Albanijo. Zadnje čase se je prijateljstvo močno ohladilo, kar so diplomate ugotovili, ko so opazili sledeča značilna dejstva:

Tuji diplomate v severnokorejski prestolici Pyonyang so naenkrat lahko prišli v boljše odnose z vlado. Preje so bili kitajski diplomate kuhani in pečeni v zunanem ministrstvu, sedaj pa tam radi vidijo tudi rdeče diplomate iz Moskve in evropskih satelitskih držav. Tudi pri uradnih sprejemih ni nobene razlike več med kitajskimi in drugimi diplomati. Kitajsko časopisje je dalje začelo čim dalje manj poročati o Severni Koreji. Močno je popustil tudi promet med obema državama.

Moskva je to takoj zapazila in skušala zase izkoristiti. Ko je Severna Koreja praznovala 20-letnico osvoboditve od japonske okupacije, je Krenmlj poslal delegacijo s tovarišem Šelepinom na čelu, v kitajski delegaciji pa ni bilo nobenega vidnega komuniste. V Peipingu je korejski poslanik priredil za tuje diplomate velik sprejem. Ruska diplomacija je bila vsa tam, od kitajske strani je prišlo samo par diplomatskih zvezd drugega razreda. Tudi kitajski pozdravi ob priliki 20-letnice so se odlikovali po strogo uradnem besedilu, ni bilo v njem nič stare iskrenosti in prijateljstva.

Kdo je dal povod za tako stanje v odnosih, Koreja ali Kitajski? Diplomacija misli, da Koreja. Korejska vlada vidi namreč, kako se Kitajski zapleta zmeraj bolj v vietnamsko vojno, in sklepa, da od Peipinga ne bo več toliko pomoči kot do sedaj. Na drugi strani je pa Moskva postala zelo radodarna in gre Severni Koreji na roko, kjer se le ponudi prilika.

Za Ameriko je vse to pomembno radi tega, ker dokazuje, da Kitajski še ne misli na

Koreja in Japonska sla se končno pomirili

HONG KONG. — Korejci gledajo na Japonsko z istim nezaupanjem kot na primer Slovence na Nemce ali Italijane. Nezaupanje je pa tudi upravičeno. Ze po l. 1905 je Koreja prišla pod japonski političen vpliv v raznih oblikah, ki so ga Japonci brezobzirno izrabljali dobrih 40 let, dokler niso bili premagani v drugi svetovni vojni.

Korejci še danes ne morejo pozabiti časov, ko so imeli oporavka z Japonci. Naša diplomacija se je morala truditi leta in leta, da je vsaj toliko zblížila oba naroda, da sta vladi sedaj sklenili pogodbo, ki sta v njej uredili medsebojne politične, diplomatske in gospodarske odnose. Korejska vlada je pri tem imela velike težave, kajti korejska javnost je bila proti pogodbi z bivšimi "tirani".

Tekom parlamentarne debate o pogodbi je prišlo do burnih obračunavanj med poslanci, 65 jih je pa v znak protesta odstopilo. Koreja je pogodbo ratificirala, Japonska jo bo, ko se bo parlament sestel v oktobru. Ratifikacija seveda še ne pomeni dobrih odnosov med obema državama, te bodo mogli ustvariti šele bodoči dolgoletni stiki, posebno na gospodarskem in kulturnem polju.

Delavske unije v Braziliji še vedno pod rdečim vplivom

RIO DE JANEIRO, Brazil. — Vlada gleda zaskrbljeno na položaj v delavskih unijah. Pretekli dni so bile v njih prve volitve novih vodstev, od kar je sedanja vlada po prevratu v aprilu lani prevzela oblast v deželi. Pri tem se je pokazalo, da so delavske unije še vedno pod nadzorom istih ljudi, za katerih nekatere je znano, da so povezani z rdečimi.

Poizvedovalni kolček

G. Jože Jeric, 8 Wyndham St., Toronto 3, Ont., Canada, išče svojo teto Jeric, por. Samec, in strica Jerica, oba doma iz Studenca pri Trebnjem.

vojskovanje z Ameriko. Ako bi mislila, ne bi dovolila, da njeni odnosi do severne Koreje običajo na slepem tiru.

USPEŠEN NASTOP MARINOV PROTI RDECIM V VIETNAMU

Ameriški marini so včeraj nastopili proti rdečim, ki so utrjeni na polotoku Van Tuong kakih 60 milj južno od Da Nanga. S podporo letalstva in vojnih ladij so stisnili cel rdeči polk, do dva tisoč mož, in mu zaprli umik. V včerajšnjih trdih borbah je bilo mrtvih 552 rdečih, med tem ko so bile ameriške izgube sorazmerne "lahke".

DA NANG, J. Viet. — Pretekli torek je poveljstvo marinskih oddelkov v Da Nangu dobilo sporočilo, da so na polotoku Van Tuong večje rdeče enote. Poveljstvo se je odločilo za kombiniran nastop proti njim. Napad včeraj so začela jet letala, ko so marinski oddelki prileteli v helikopterjih in zasedli položaje, ki vežejo polotok Van Tuong s celino. Pridružil se je ogenj ladijskih topov sedme flote, nato je sledilo izkrcavanje marinov. Rdeči so pričakali napad v betonskih bunkerjih in drugih utrdbah. Največ marinov je bilo zadetih v hrbet. Rdeči so jih namreč pustili mimo svojih skritih postojank, nato pa streljali na nje od zadaj. Marini so odgovarjali z vsem, kar so imeli na razpolago, pred vsem tudi z metalci plamenov. S temi so pokončevali rdeče v podzemskih skrivališčih in bunkerjih.

Poveljnik marinov gen. L. W. Walt je napovedal še hud boj, predno bodo rdeči uničeni. Navedel je, da so našli včeraj 552 mrtvih sovražnikov, pa dodal, da šteje še ni končano. To je razumljivo, ker marini polotoka Van Tuong še vedno niso zasedli. To se bo verjetno zgodilo danes. General je dejal, da ni še nikdar videl boljše koordiniranega napada kot je bil včerajšnji.

Rdeči so dobro oboroženi in so prizadejali marinom precej izgub. Med drugim naj bi bili tekom izkrcavanja marinov uničili dva njihova tanka in nekaj drugega težkega orožja. Rdeči so poškodovali tudi vesednje štivilo helikopterjev, ki so sodelovali pri napadu. Sedaj so stisnjeni na polotok Van Tuong, izhod jim je zaprt od vseh strani. Bojišče je nekaj južno od Chu Lai, 52 milj južno od Da Nanga, kjer si grade marini novo oporišče.

Južnovietnamske čete so včeraj nadaljevale boje proti rdečim v pokrajini Quang Tri neposredno ob meji proti Severnemu Vietnamu. Po poročilu južnovietnamske vlade naj bi imeli rdeči pretekli teden v bojih 1,330 mrtvih, medtem ko naj bi vladnih vojakov padlo v bojih le 215.

Papežovo zdravje je odlično

RIM, It. — Pasji dnevi kraljujejo tudi v Rimu. Časopisom manjkajo novice, ki bi vlekle. List Il Tempo si je hotel pomagati iz zagate s tem, da je poročal, da ima sv. oče tvor na želodcu. Vatikanski tiskovni urad je to novico takoj odločno zaničal.

Gromiko pojde v pokoj

DUNAJ, Avstr. — Iz diplomatskih krogov komunističnega bloka prihajajo vesti, da bo sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko skoro šel v pokoj, na njegovo mesto pa bo prišel Anatol Dobrinin, sedanji poslanik Sovjetske zveze v Washingtonu.

Gromiko je eden redkih članov sovjetske vlade, ki je na svojem mestu še iz Stalinove dobe. Hruščev ga sicer ni posebno cenil, vendar ga je obdržal na njegovem mestu.

Johnson previdnejši

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Johnson je tiho določil vodila za one, ki mislijo kdaj pisati spomine o njem in njegovih sodelavcih, da bi se izognili težavam, ki so jih povzročili nekateri pisni spomini na pokojnega predsednika J.F. Kennedyja in njegove sodelavce.

Določeno je, naj ostanejo neobjavljene vse stvari o osebah, ki so še v javnem življenju na vidnih in važnih položajih.

Iz Clevelanda in okolice

Zadušnica—

V soboto ob sedmih zjutraj bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Josepha Koporca ob 9. obletnici smrti.

Seja—

Društvo dvor Baraga, št. 1317 Katoliških borštnarjev ima jutri zvečer ob 8. uri redno sejo. — Asesment bodo pobirali od 6.30 dalje.

Manry pride 1. septembra—

Robert Manry se bo vrnil v Cleveland z jadrnico Tinkerbelle v sredo, 1. septembra in bo slovesno sprejet. Zupan mu bo izročil ključ mesta, vsa slovesnost pa bo zaključena s slavnostnim obedom v veliki plesni dvorani hotela Sheraton-Cleveland.

Sejem na Public Square—

Danes se začne "Sejem na Public Square" z vrsto nastopov in posebnih zanimivosti, ki naj pritegnejo v sredo mesta kupce, pa tudi zabave željno mladino.

Zupan zahteva natančno

utemeljitev—

Mestni zupan R. S. Locher in njegov pravni direktor Klementowicz sta izjavila, da bo mesto zahtevalo natančno utemeljitev zahteve Blue Crossa za povišanje zavarovalnih prispevkov za preko 18%.

Kulturna izmenjava med Kanado in komunistično Kitajsko?

OTTAWA, Can. — J.R. Kidd, tajnik Sveta za socialne študije Kanade, ki je te dni končal svoj en teden trajajoč obisk v Peipingu, je dejal, da je našel tam precej zanimanja za izmenjavo profesorjev, knjig, filmov, pa tudi za gostovanje peipinške opere in kitajskih umetniških razstav v Kanadi.

— Grenlandija obsega 826,000 kv. milj površine.

Zadnje vesti

CAPE KENNEDY, Fla.— Vzlet vesoljskega vozila Gemini-5 je bil odložen za najmanj 15 minut, ko so odkrili neko malo napako v raketi Titan 2, ki bo vesoljsko vozilo pognala na pot okoli Zemlje, kjer naj bi ostalo 8 dni. Zemljo naj bi skupno obkrožilo s svojima dvema potnikoma Gordonom Cooperjem in Charldsom Conradom 121-krat. Cilj poleta je v prvi spoznati vpliv dolgotrajnega bivanja človeka v stanju brez težnosti, možnosti srečanja z drugim vesoljskim vozilom in točnost opazovanja astronavtov predmetov na Zemlji. Skupno bosta opravila astronavta Cooper in Conrad 17 raznih preskusov.

ATENE, Gr. — Kralj Konstantin je poveril sestavo nove grške vlado Tsirimokosu, notranjemu ministru v nekdanji vladi Papandreou-a. Ta in njegov sodelavec Stephanopoulos sta kralju dala zagotovilo, da bo nova vlada dobila v parlamentu potrebno večino.

WASHINGTON, D.C. — Senatni finančni odbor je včeraj odobril 1.7 bilijonov dolarjev za potrebe vojne v Vietnamu, kot je to predložila zvezna vlada.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 158 Thurs., Aug. 19, 1965

Kako preprečiti podobne upore

Šestdnevno divjanje črncev v Los Angelesu, ki je imelo preje značaj vojne in prave revolucije, upora črncev proti belcem kot izgrediv in demonstracij, je napravilo globok vtis na vso deželo in našlo širok odmev po vsem svetu. Zaradi njega je ameriški ugled v svetu utrpel veliko škodo. V Afriki in Aziji so dobili domačini vtis, da belci v Združenih državah drže črnce trdo na tleh in jim ne dajejo možnosti življenja, kot jih sami uživajo, drugod po svetu se povprašujejo, kako naj Združene države rešujejo težka vprašanja v svetu, če ne morejo rešiti niti domačih težav. Svobodna Evropa je pokazala v presoji dogodkov v Los Angelesu še največ umirjenosti in razumevanja.

Kako je prišlo do upora in zakaj? Povod zanj je dal nastop policije proti pijanemu vozniku avtomobila. Ta se je uprl aretaciji in ljudje, ki so ga poznali, saj je bil komaj par sto čevljev od svojega doma, so mu prihiteli na pomoč. V kratkem je bilo na mestu več sto črncev, ki so začeli glasno demonstrirati proti policiji. V sredo, to je prvi dan izgrediv, še ni bilo tako hudo. Policija je vsaj za silo ostala gospodar položaja. Naslednji dan policija ni bila več kos tisočim demonstrantom, ki so napadali avtomobile belcev, jih prevračali in zažigali, pa začeli vdirati tudi v trgovine, jih pleniti in izpraznjene zažigati. Prenekateri so se napili alkoholnih pijač, ki so jih naplenili v trgovinah, in začeli streljati z orožjem, ki so ga prav tako nakradli in naplenili po trgovinah. V petek je nastopila narodna garda. Prišlo je do pravih bojev in streljanja po ulicah črnškega Watts. Šele naslednji dan sta narodna garda in policija postopno obvladali črni predel mesta, ki so ga zaprli od vseh strani. Streljanje iz zased na policijo in narodno gardo se je nadaljevalo še v nedeljo in ponedeljek, v manjši meri celo v torek. Skupno je bilo v šestih dneh upora 32 mrtvih, večinoma črncev, 826 ranjenih in 2,926 prijetih. Požarih je bilo na stotine in stotine stavb, največ poslovnih prostorov. Škodo cenijo na do 175 milijonov dolarjev.

Med 2.5 milijoni prebivalcev Los Angelesa je nekako 335,000 črncev. Ti žive pretežno v Wattsu, podobno kot črnici v New Yorku in Harlemu. V Wattsu je kvečjemu 2% belih, vse ostalo je črno. Med črnici je veliko takih, ki so prišli tja šele v zadnjih letih iz južnih držav. Stanovanjske razmere so v sorazmerju z onimi v ostalem Los Angelesu slabe, vendar so precej boljše, kot so v Harlemu in črnških predelih ostalih velikih mest Severa. Gospodarske razmere so sorazmerno slabe. Črnči opravljajo najnižja in povprečno najslabše plačana dela. Vzrok temu ni toliko njihova rasa kot njihova izobrazba in dejanska delovna sposobnost, včasih pa tudi predsodki, da se črnega delavca ne izplača učiti, ker itak dela ne bo zmoget. Brezposelnost v Wattsu je veliko večja kot drugod, tudi med mladino. Ljudje so sorazmerno nagagnjeni na mal prostor, kar ustvarja ugodne pogoje za razvoj zločinstva, uživanja mamil, prostitucije... V Wattsu je število prijavljenih zločinov trikrat večje kot drugod, morda še večje pa je število neprijavljenih. Tako vsaj ugiha policija. Črnči v Wattsu se pritožujejo, da policija postopa z njimi krivično, da jih smatra za postopake, brezdelne, ki so sposobni in vedno pripravljeni na kršitev zakona. Napetost med črnči Watts in policijo naj bi rastla že nekaj let in nekateri so na njo že pred časom opozarjali.

Vse to naj bi bilo vzrok za izbruh "upora" v Wattsu pretekli teden. Radi verjamo, da so te okoliščine take, da je v njih možen in celo zelo verjeten izbruh demonstracij in nemirov, toda vse te okoliščine ne morejo opravičiti razbijanja avtomobilov belcev, njihovega prevračanja na cestah in zažigavanja, še manj smejo biti vzrok za vdiranje v trgovine in skladišča, njihovo ropanje in zažiganje. Kako naj si razložimo streljanje na policijo in narodno gardo, ki sta se trudili vzpostaviti mir in red? Zdi se, da utegne imeti načelnik policije Los Angelesa Parker prav, ko trdi, da so se vrtni v ob začetku sorazmerno umirjene demonstracije lopovi, razbojniki, bivši kaznjenci, ki jih v Wattsu živi dosti večje število kot drugod v mestu, in črnški skrajneži, ki pridigajo nasilje v boju za črnsko enakopravnost. Med temi naj bi bili na prvem mestu "črni muslimi", s katerimi se je policija v Los Angelesu spopadla prvič pred par leti. Parker utemeljuje svojo trditev z dejstvom, da je neki pristaš "črnih muslimov" položil varščino za 44 prijetih demonstrantov. Čemu naj bi to storil, če njihov poseg v "upor" ni bil sklenjena stvar?

Kaj je treba storiti, da se podobni "upori" ne bodo ponovili ne v Los Angelesu in ne drugod?

Najprej je treba izvesti strogo preiskavo in najti tiste, ki so požigali, ropali, plenili in morili. Kdorkoli je zagrešil zločin, naj bo kaznovan po določilih zakona trdo in strogo. Olajšave v tem slučaju niso na mestu, vsaj ne v tem trenutku, ker bodo služile bolj v potuho kot v svarilo.

Treba je dognati, kako so se demonstracije razvile v "upor" in revolucijo. Kdo je tega kriv in kdo je bil v ozadju, če "revolucija ni nastala sama od sebe", kot skušajo dokazovati nekateri.

Oblasti naj zaslüjšijo prebivalstvo Watts, nepristranska komisija naj preišče njihove pritožbe in gleda na to, da bodo krivice odstranjene in če je mogoče tudi popravljen. Pravica mora biti enaka za obe strani, za belo in črno!

Črnim množicam v Wattsu in drugod po vsej deželi je treba obrazložiti potrebo po izobrazbi, pa tudi potrebo po pridnem delu in varčnem življenju, če hočejo izboljšati svoj in svojih otrok položaj. Tisti, ki samo kriče po pomoči iz jaynih sredstev, sami pa se ne zganejo, sami pa ne po-primejo za delo, ne bodo prišli nikdar nikamor in njihovo podpiranje je podpiranje lenobe in zanikrnosti. Vodniki črnškega gibanja za enakopravnost bi storili pametno, če bi svoje ljudi vzgajali z besedo in zgledom k pridnemu delu, k dostojnemu in varčnemu življenju, k spoštovanju zakonov, namesto da jih pozivajo k demonstracijam in "civilni nepokorščini".

Milwauški zapiski

MILWAUKEE, Wis. — Nova slovenska plošča je zagledala beli dan tukaj v Milwaukeeju. Kar nekako s ponosom smo jo sprejeli. Ze dolgo nismo slišali, da bi v Milwaukeeju izšla kaka plošča. Zato je to še večjega pomena. Prišlo mi je v roko o-znanilo cerkve sv. Janeza. Tam-kaj je župnik oznanil sledeče:

"Naš pevski zbor sv. Janeza je izdal ploščo s slovenskimi pesmimi. S tem so se uresničile sanje mnogih let. Naš pevski zbor, ki je znan po svojem lepem petju daleč naokrog, se je s tem ovekovečil. Iz vsega srca čestitamo pevovodji in vsem članom in članicam pevskega zbora nad lepim uspehom. Pismi so posrečene in peje je izborni. Plošče si lahko nabavite ali pri organistu Ernestu Majheniču (1010 South 9th St., Milwaukee 4, Wis.) ali pa tudi v župnišću (823 W. Mineral St., Milwaukee 4, Wis.). Cena plošče je 5 dolarjev. Plošče so na razpolago le v omejenem številu, zato sežite po njih čim prej. Kdor prej pride, prej melje. Tako cerkveno oznanilo. Segel sem po plošči in jo takoj zaigral. Človeka kar zanese v domači svet. Dvajset minut tako mine, da sam ne veš kdaj. Vsega skupaj je 16 pesmi. Pesmi je pel mešani zbor, ženski zbor, moški zbor in duet.

Posamezni zbori so peli sledeče pesmi: Mešani zbor — Slovenska pesem, Oj zbogom ti planinski svet, Pojdem v Rute, Venite rožce moje, Izgubljeni cvet, Izpremenjeno srce, Nocoj, pa oh nocoj, V Gorenjsko ozirnam. Ženski zbor je zapel: O mraku, Oj dekle kaj s' tak žalostno, Prelepa Gorenjska. Moški zbor je zapel: Ljubezen in pomlad, Jaz imam tri ljubice, Rože je na vrtu plela, Barčica. V duetu je bila zapeta pesem: Mamica.

Člani pevskega zbora ob tej pomembni priliki so bili sledeči: Soprani — Olga Penne (solo), Victoria Rozanski (solo), Mitzi Bregant, Mira Kotar, Milka Modic, Marta Modic; alti: Mary Dobnik, Mary Mernik, Rose Shapiro, Marica Rozina, Ivanka Modic, Herta Majhenich; tenorji: Janez Rifelj (solo in duet), David Shapiro, Rudi Kotar (solo in duet), Franc Mernik, William Wiher; basi: Jože Kozjek, Albert Penne, Darko Bergine, Victor Staut in Werner Stuberger.

Tu je podana vsa zgodovina plošče. Vse, kar lahko rečemo, je to, da ne čakajte predolgo z naročilom, da ne bo prepozno.

Slovensko društvo Triglav se vneta pripravlja za piknik, ki bo to nedeljo, 22. avgusta, v Triglavskem parku. Prijatelji in znanci so vabljeni. Tokratni do-biček piknika je namenjen zgraditvi kapelice v parku samem kot nekako posvetilo preteklosti in izraz slovenskega gledanja na življenje. Preteklost kri-je v sebi premmoge rane, ki so samo napol zaceljene. Niso še pozabljene žrtve zadnje vojske, kjer so padale številne žrtve v

borbi za vero in dom. Niso še pozabljene preskušnje in žrtve begunstva, ki so jih mnogi do-prinesli. Sedanjost pa oзнanja izpoved vere in ohranitev idea-lov iz preteklosti. Torej je na-men cerkvice pravzaprav izraz slovenske duše, ki preizkušana v ognju trpljenja še vedno za-upa v Boga.

V Milwaukeeju je vsako leto ob tem času velik državni ve-lesejem. Poleg resnih opravkov je poskrbljeno tudi za zabavo. Ljudje, ki obiskujejo velesejem, seveda postajajo tudi lačni. Treba je nekaj dati za pod zob, da more človek nadaljevati svojo pot po razstavnih prostorih. V veliko pomoč je ljudem znana stojnica Jožeta Dragana. Kakor vedno je tudi letos na razpolago s svojimi piščanci. Ljudje ga ta-ko oblegajo, da še zraven ne moreš.

Fara sv. Janeza pripravlja kakor vsako leto tudi letno ve-liko romanje na Sv. Goro, Wis-consin. Romanje se vrši na De-lavski dan. Sv. opravilo na Sv. Gori se začne ob enajstih dopol-dne. Je sv. maša, ki jo navadno daruje župnik sv. Janeza, po sv. maši je kratka pridiga, nato pe-te litanije Matere božje in bla-goslov. Popoldne ob pol dveh je križev pot kar v spodnji cerkvi, ker je obisk postaj križevega pota po hribu malo pretežek. Tako pa lahko vsakdo sodelu-je. Za to priliko fara vedno na-jame poseben avtobus, ki pelje izpred cerkve ob pol devetih zjutraj. Vožnja tja in nazaj sta-ne le 2 dolarja. Domov se že vrnejo romarji ob pol štirih. Ta-koj po križevem potu se avto-bus odpravi nazaj v Milwaukee.

Romanje na Sv. Goro ni na-menjeno samo fari sv. Janeza, ampak vsem Slovincem tako v Milwaukeeju kakor tudi v oko-lici. Sem so vključeni tudi Slo-vinci iz sosednjega Sheboyga-na. Če ne bi slučajno dobili ni-kakega povabila, naj bo to nji-hovo povabilo. Vsi so dobro-džili! Čim več nas bo, lepše bo.

Vso slovesnost vsako leto po-veča petje pevskega zbora sv. Janeza.

Te dni smo zopet imeli nekaj obiskov iz drugih krajev. Svoje starše je prišla pogledat Mrs. Sophie Staut. Njeni starši so Mr. in Mrs. John Rifelj. Prišla se je pravzaprav posloviti. V septembru bo s svojim možem Johnom odšla v Nemčijo za tri leta. To je pa že malo dalj ka-kor samo iti za ogel pogledat. Srečno pot! — Iz Clevelanda, pravzaprav iz Geneve, Ohio, je prišla pogledat Modicove Mrs. Pustotnik s svojo hčerjo. Bila je na poti k Mariji Pomagaj v Le-mont in je spotoma še napravi-la ta obisk. Pri svoji sestri se je ustavil Feliks Sebanc s svojo družino. Ustavil se je tudi pri Rifeljevih, ki so dobri prijatelji iz starih dobrih časov.

Pred nekaj dnevi se je vrnil iz starega kraja kaplan pri Sv. Janezu pater Tadej Trpin, fran-čiškan. Ve povedati veliko zani-

mivega. Ko se bo malo odpočil in ko bo uredil svoje spomine in vtise, ki jih je dobil, bo prav zanimivo, kar bo povedal temu dopisniku, da potem lahko ob-javimo.

Pri Sv. Janezu so imeli veli-ko ohcet. Zakonsko zvestobo sta si obljubila Sharon Vodnik in Donald Berlin. Njeni starši Er-vin in Rose Vodnik so vsa leta farani sv. Janeza. Prav tako so bili njihovi starši. Torej je že tretji slovenski rod, ki ohranja slovensko zavest in ime. Neve-sta je bila pevka pri mladins-kem pevskem zboru, mati pa še pred nekaj leti članica starej-šega pevskega zbora. Na sami ohceti si videl slovenske obra-ze, ki jih morda že dolgo nisi videl. Vse je bilo veselo in do-bró razpoloženo. Zgago je dela-la prevelika vročina. Po krat-kem postanku in dvorani je vsakdo takoj prišel ven na zrak. Skoraj ni bilo za prestajati. Mlademu paru čitamo in že-limo vse dobro za njihovo živ-ljensko pot. Medene tedne bo-sta preživela v Black Hills, Da-kota.

Društvo SPB Cleveland vabi na piknik

Cleveland, O. — Še nekaj ne-delj imamo, kmalu bomo opa-zili po oblakih na nebu in ju-tranji rosi, da "hladna jesen že prihaja, po dolnici slanca pa-da..." Naši ljudje zato željno hitijo v naravo, da še izkoristijo zadnje lepe nedelje pred pu-sto jesenjo in mrzlo zimo. Slovenci smo zelo družabni in najrajši gremo tja, kamor tudi drugi Slovenci — naši znanci in prija-telji — zahajajo. Nekdo pa mora poskrbeti za razvedrilo in o-krepčilo ter družbo povezati v prijateljskem razpoloženju. V poletju, ko celo šole zaprejo, je tudi kulturno delovanje zelo o-mejeno, zato slovenske organi-zacije nedeljo za nedeljo vabijo ljudi na skupne družabne pri-reditve na prostem.

Društvo SPB Cleveland je izbralo prihodnjo nedeljo, 22. avgusta, da se na Slovenski pri-stavi zberemo vsi, ki nas je v najhujših časih družilo trdno in neomajno prepričanje, da v dru-žabnem okolju oživljamo spomi-ne in utrjujemo medsebojno za-upanje za skupno delovanje, ki smo ga pred dobrimi 20 leti za-čeli in še ne dokončali. Vsako javno udeleževanje je poveza-no z upanji in razočaranjem, javno kritiko, uspehi in neuspe-hi. Vedno je manj ljudi, ki so poleg rednega dela za lastno preživljanje še pripravljene žrtvovati čas, delo in tudi mir za delovanje v slovenskih orga-nizacijah. Lepo je, če slovenska javnost to vpoštevata in daje slo-venskim javnim delavcem vsaj malo priznanja. Vsaka organi-zacija mora imeti med ljudmi moralno in tudi materialno podporo, če ne, počasi shira.

Za nedeljsko prireditev bodo znane kuharice poskrbele, da bo iz kuhinje zapeljivo dišalo, to-čaji imajo izkušnje, da odrasli "popa" ne pijejo in so na to mi-slili, znani muzikantje "Veseli romarji" znajo stare in mlade pognati v razposajen poskok. Za petje ne bo posebnih vaj, zato se lahko vsi pridružijo v petju starih narodnih pesmi. Veliko naših gospodinj in deklet je že obljubilo pecivo in pro-simo tu tudi še druge za dobro vo-ljo, da kaj malega pripravijo. Nič ne obljubimo, neko posebn-o narodno prikusko imamo v mislih, ki so jo doma postregli samo koscem in žanjicam.

Se kaj? Ti in jaz si bova v ne-deljo še kaj izmislila, da bomo vsi skupno preživeli prijeten nedeljski popoldan. Zato se v nedeljo vidimo na Slovenski pristavi.

Jože Melaher

— Ena od vsakih šestih to-varn v deželi pripada avtomo-bilski industriji.

Dr. J. Kolarič, C.M.:

BEGUNEC MED BEGUNC

(Nadaljevanje)

Kako je mogel škof Rožman tako miro prenašati dvojno bolečino, svojo lastno bolečino in trpljenje svojih rojakov, zraven pa tolikim strtim dušam biti to-lažnik?

Bog je tolažil škofa,

škof je tolažil nas

Moč in tolažbo je škof našel pri Bogu. Kakor je učil begunce, tako je delal tudi sam. Svoje trpljenje je združeval s Kristu-sovim trpljenjem, tako da je Kristusovo trpljenje bilo v njem, zato je bila "v Kristusu obilna tudi njegova tolažba" (2 Kor 1, 5).

Predvsem je tolažbe iskal v molitvi.

"Ko bi človek mogel zbrati vse ure, ki jih je pokojni škof preklečal pred Najsvetejšim, bi gotovo šle v leta; koliko rožnih vencev je šlo preko njegovih ustnic; koliko križevih potov je premišljeval, ve le Bog." (Fran-celj, Ob 4. obletnici smrti škofu Rožmanu na grob, Ameriška Domovina, Cleveland, Ohio, No- vember 22, 1963.)

Veliko je molil v Lienzu in pozneje v Anrasu, dokler je bil še svoboden. Še več je molil v konfinaciji. "Exzellenz Rožman ist unermuedlich im Beten," so rekli duhovniki, ki so z njim ži-veli v škofijskem dvorcu v Ce-lovcu. (Gradiivo, št. 84.)

Najbolje je škofa Rožmana o-značil škof dr. Koestner, ko je o njem zapisal: "V najbolj ži-velim spominu na prevzvišenega rajnega sobrata mi je njegova globoka ponižnost, ki je bila prelep vzor nam vsem. Dolge ure je premolil v domači kapeli. S posebno ljubeznijo je molil križev pot. Le-ta, Gospod v naj-svetejšem zakramentu in iskre-na pobožnost do Matere božje so mu bili viri moči, ki so mu po-magali prav nositi pretežki križ." (Koledar Družbe sv. Mo-horja, Celovec 1961, 57.)

Begunka, ki je škofu Rožma-nu stregla v celovškem škofij-skem dvorcu, iz lastnega opazo-vanja takole opisuje njegovo po-božnost: "Koliko je ta gospod premolil, je nepopisno. Zjutraj prvi v kapelo in zadnji ven. To se pravi, od 6. do 8. ure je samo premolil v kapeli. Če je dopol-dne prišel obisk, je bilo treba samo v kapelo iti, če ga ni bilo v sobi, da sem mu obisk javila. Istotako popoldne in zvečer; po-leg redne skupne večerne mo-litve se je še enkrat vrnil tja in molil in molil... Če je bil na vrtu na sprehodu, je bil njegov spremljevalec rožni venec v ro-ki." (Gradiivo, št. 84.)

Škof Rožman tudi v Ameriki ni nehal v molitvi iskati moči in tolažbe. Vsi, ki smo ga tam od blizu opazovali, vemo za njego-ve dolge obiske pri Jezusu v najsvetejšem zakramentu.

Rev. Julij Slapšak piše: "Po-

Zahvala Klubu upoko-jencev

Cleveland, O. — Klub slov. upokojencev na Waterloo Rd. se prav lepo zahvaljuje vsem prijateljem in znancem za tako lepo udeležbo našega piknika dne 14. julija na SNPJ izletni-ških prostorih.

Pridružilo se nam je lepo šte-vilo članov sosednjih klubov, pa tudi rojaki iz daljnih krajev, kot Toleda in Floride. Da so upokojenci navdušeni za te izle-te, je pokazala lepa udeležba in veselo razpoloženje. Slovenske pesmi so se razlegale vse, dok-ler ni prišel čas za odhod.

Prav prisrčna zahvala naši kuharici, ses. Vrh, ki nam je pripravila tako okusno kosilo, kakor tudi vsem pridnim dekle-tom za pomoč v kuhinji in vsem, ki ste pomagali pri bari ali kako drugače.

Vsem še enkrat prav lepa hvala!

Obzor

kojni škof je vsak dan popol-dne, ko je pregledal pošto, ki je prišla, šel v cerkev in gotovo bil vsaj eno uro pred tabernak-ljem. Ob lepem vremenu pa je po hodniku ob cerkvi in Fatim-ski skupini, ki so jo farani po-stavili v hvaležni spomin msgr. Omanu za 40-letniko župnikova-nja pri Sv. Lovrencu, pokojni škof zmolil vse tri dele rožnega venca." (Gradiivo, št. 48.)

V Torontu je po kratkem pre-moru po kosilu odšel v cerkev Marije Pomagaj in se dostikrat vrnil v župnišče šele proti 4. uri popoldne.

Tako so se na škofu Rožma-nu samem najlepše uresničeva-le besede apostola Pavla, katere je tik pred svojo konfinacijo razložil slovenskim duhovnikom in vernikom v Italiji v pastir-skem pismu z dne 14. avgusta 1945: "Hvaljen Bog in Oče Go-spoda našega Jezusa Kristusa, Oče usmiljenja in Bog vse to-lažbe, ki nas tolaži v vsaki naši nadlogi, da moremo tudi mi to-lažiti nje, ki so v katerikoli nad-logi, s tolažbo, s katero nas sa-me Bog tolaži. Zakaj kakor je trpljenje Kristusovo v nas obil-no, tako je po Kristusu obilna tudi naša tolažba" (2 Kor 1, 3-5.)

Neutrudljivo požrtvovalen delavec

Moči, ki jih škofu Rožmanu ni izpila žalost, mu je do konca izčrpalo nenehno in naporno de-lo za duše. Ko je postal begu-nec, je dopolnil 62 let. To je sta-rost, v kateri ljudje začnejo mi-sliti na pokoj. Škofu Rožmanu življenje sicer nikdar ni bilo praznik, toda z begunstvom se je zanj šele začel najbolj "dela-ven dan". Štirinajst let in pol je v emigraciji prenašal napore, katerih bi tudi njegova sicer krepka narava ne zmogla, če ga Bog ne bi izredno podpiral in če mu pojemajočih moči ne bi vedno znova nadomeščala nje-gova neprekosljiva gorečnost za zveličanje duš izročnih mu vernikov.

Ko ga je Pij XII. znova po-trdil za ljubljanskega škofa, so njemu dosegljivi verniki bili sa-mo v Avstriji in Italiji. Kmalu pa je ves svet postal njegova škofija. Tedaj so se začela ško-fova misijonska potovanja od severa do juga ameriškega kon-tinenta, njegovi dušnopastirski obiski po Zapadni Evropi in dol-ga vrsta utrudljivih misijonov in duhovnih vaj.

Potujoči misijonar

Svoje delo po prihodu v Ame-riko je škof sam v pismu neke-mu koroškemu rojaku duhovni-ku takole označil: "Jaz sem po-tujoči misijonar in škof. V Ar-gentini imam slovensko bogo-slovno semenišče in tudi malo semenišče. Kjerkoli so Slovenci, tja hodim pridigat, imam misi-jone, tridnevnice." (Duhovno življenje, maj 1953, 333.)

"Odkar živi v U.S.A. (do po-letja 1954), je imel škof Rož-man 23 ljudskih misijonov, mnogo duhovnih vaj, rekolek-cij, vsako leto ima kje postne govore, imel je nešteto pridig ob priliki 40-urnih pobožnosti, pri zlatih, srebrnih in novih mašah, ob raznih romanjih v Združenih državah in v Kanadi. Med tem časom je posvetil več svojih in ameriških duhovnikov in redovnikov pri Sv. Lovrencu, v Lemontu, posvetil je glavni in stranski oltar v novi cerkvi sv. Cirila in Metoda pri sloven-ski župniji v Lorainu..." (Msgr. Matija Škerbec, Naš škof v Združenih državah, Du-hovno življenje 1954, julij, 388-390.)

(Konec prihodnjič)

Trikrat večja od Teksasa

MEXICO CITY, Meh. — Me-hika je trikrat večja od države Teksas, pa je po površini enaka nekako eni četrtini Združenih držav.

Po Hirschevi -- J. M.:

V valovih graščinskega jezera

"Ali še dvomite?" je vzkliknil in pokazal gospodom konec zlate zapestnice z uro. "To je Verina zapestna ura!" je dejal in izročil najdeni predmet preiskovalnemu sodniku Rutarju. Steklo na uri je bilo razbito in ura je stala.

"Truplo mora ležati na dnu jezera," je dejal zdaj tudi državni tožitelj in drugi so soglašali z njegovo domnevo. "Iskanje je treba nadaljevati."

Eden izmed delavcev pa je stopil bliže in menil:

"Nadaljnje iskanje ne bo nič koristilo."

"Kako? Ali kljub tej najdbi menite, da uboga gospodična ni padla v jezero?" je vprašal Rutar.

"To že, ker smo našli uro v vodi," je odgovoril delavec preudarno, "a njenega trupla ni tu."

"Kje pa je potem?" je vprašal nadzornik Mihon.

"Najbrže ga je zaneslo dalje v strugo potoka," je odgovoril delavec. "V potoku pa bo iskanje še težavnejše, ker je obrežje čisto obraslo z grmovjem in drevjem."

"To je nemogoče," je skoro zakričal Košutnik, ki ga je izjava starega delavca še bolj vznemirila. "Iščite še, saj boste za trud poplačani."

"Da, da milostljivi gospod, saj še lahko iščemo, samo ne verjamem, da bo kaj uspeha," je rekel dalevec zmajavši v glavo. Nato je stopil k tovarišem in iskanje se je začelo znova.

Mesec in zvezde so že davno obledeli in na vzhodu so tiščali prvi solnčni žarki čez goro. Hladno je bilo in gospodje so se zavijali v plašče. Delavci niso našli ničesar.

Naposled je moral tudi Košutnik priznati, da je iskanje v jezeru zaman. Poklicali so delavce in končali delo.

"Uboga Vera!" je dejal Košutnik lomeč roke. "Niti tvojega trupla ne moremo najti. Tvoje truplo ne bo počivalo v blagoslovljeni zemlji, tvoja sestra in tvoji nečakinji ne bodo mogli prihajati k tvojemu grobu in ga krasiti s cvetjem."

"Pomirite se, milostljivi gospod," je rekel eden izmed delavcev skoro nejevoljno, ker ni verjel v iskrenost Košutnikovih zanosnih besed. "Truplo bodo gotovo našli v strugi potoka."

"Iščite, iščite!" je vzkliknil Košutnik. "Kdor najde truplo, dobi pet sto dinarjev. Tole pa imate za današnji trud."

Dal je delavcem lep znesek, ki so si ga razdelili med seboj. Hkratu so obljubili Košutniku, da bodo še iskali.

Komisija se je vrnila k avtu. Šofer je bil med tem zaspal in so ga morali zbuditi. Preden so gospodje sedli v vozilo, je vprašal Košutnik preiskovalnega sodnika: "Ali boste kaj ukrenili proti Jugu?"

Sodnik je skomignil z rame. "Dokazi proti njemu še niso zadostni."

"Kaj, ali vse to, kar priča za njegovo krivdo, še ni dovolj?"

"Vsekakor je sumljiv, toda aretirati ga še ne moremo", je odgovoril Rutar. "Le zanesite se name in na gospoda policijskega nadzornika. Dečko nam ne bo ušel, saj strogo pazimo nanj."

Sledilo je rokovanje, avto se je odpeljal, a Košutnik jo je ubral proti gradiču.

6.

Preteklo je precej dni in v strugi potoka, daleč od jezera so našli že zelo razpadlo truplo. Še istega dne so aretirali mladega Mirka Juga.

Policijski nadzornik Mihon je z lahkoto dognal, da je učitelj Orešnik govoril resnico, ko je rekel, da namerava mladi Jug odpotovati v tujino. Razen tega je Mihon izvedel, da je Jugovka dvignila precejšen znesek svojih prihrankov iz domače posojilnice. Zdaj je bilo treba paziti na to, na kak način bo izkušal Jug izvršiti beg. Presenečalo pa je Mihona dejstvo, da Jug svojih priprav za potovanje v inozemstvo ni prav nič prikrival. Mladi visokošolec si je bil tudi v redu preskrbel potne liste.

Tistega dne, ko so našli truplo, se je napotil Mirko na postajo. Z njim je šel samo močan fant, ki mu je nesel kovčeg. Na postaji je Mirko kupil vozovnico do Trsta.

Ko je prispel vlak, je zdajci stopil k njemu policijski nadzornik Mihon. Nejevoljno mu je Mirko pogledal v obraz.

"Kaj hočete od mene?" ga je vprašal kratko.

"Nekaj besed moram govoriti z vami."

"Žal mi je, da ne utegnem. Vlak se bo vsak hip odpeljal in jaz odpotujem."

"Baš vaše potovanje hočem preprečiti," je naglasil Mihon.

"Gospod, kaj pomeni to?" je jezno vzkliknil Mirko. Mihon pa je pristopil k njemu in mu mirno, skoro šepetaje rekel: "Sledite mi brez zbujanja pozornosti. Imam ukaz, da vas aretiram!"

"Moj potni list je v redu..."

"Ne gre za vaš potni list."

"Za kaj pa?"

"Tega vam tule ne morem obrazložiti. Sicer pa morate sami dobro vedeti, česa ste obdolženi", je zasmehljivo dejal Mihon. "Torej, brez oklevanja z menoj. Poglejte, ljudje že postajajo pozorni."

Res so iz vseh oken vlaka zijali ljudje in tudi okoli njiju se je zbrala kopica radovednežev.

"Vstopite!" je vzkliknil sprevednik in nekaj trenutkov zatem pozaprl vrata vseh vagonov. Hitro je pograbil Mihn Mirkov kovčeg in ga dal zanesti v postajno poslopje.

"Moram odpotovati," je vzkliknil Mirko, ko se je vlak že začel premikati, "vi ne veste, za kakšno reč gre."

"Najbrž vem še preveč dobro, zakaj ste hoteli v tujino," je odvrnil Mihn in pripomnil: "Nikar ne počenjajte neumnosti, temveč mi mirno sledite, da mi ne bo treba rabiti sile."

"Vidim, da mi ne preostaja drugo, kakor vdati se sili," je dejal Mirko Jug. "Pojdiva."

Šla sta v postajno poslopje. Tam sta ju čakala še dva policijska nameščenca. Vsi štirje so sedli v čakalnici na klop in počakali na vlak iz nasprotne strani. Ko so sedeli v vlaku proti Ljubljani ni med kratko vožnjo izpregovoril Mirko niti besedice. V Ljubljani je bil aretiranec takoj izročen sodišču.

Nastopnega dne so povedli Juga pred preiskovalnega sodnika Rutarja.

Jug ni počakal na vprašanje, temveč se je takoj ogorčeno pritožil zaradi aretacije.

(Dalje prihodnjič)

Zopet boji v Kašmirju

Pakistan in Indija sta zopet zapletena v obmejne boje ob črti premirja v Kašmirju. Indija trdi, da hoče Pakistan zasedati Kašmir z vojaško silo.

NEW DELHI, Ind. — Vlada trdi, da so v noči 5. avgusta udarili Pakistanci preko črte premirja v indijski del Kašmirja. Okoli 1,200 do 2,000 pripadnikov rednih pakistanskih oboroženih sil naj bi prešlo mejo in se vtihotapilo med domača plemena v obmejnem ozemlju ter začelo nekako gverilsko vojno. Ističasno se je oglasila radio postaja "Glas Kašmirja" in navduševala k "boju za svobodo". Pripovedovala je o velikih uspehih "borcev za svobodo" v boju z indijskimi varnostnimi oddelki.

Indijska vlada je poslala takoj v Kašmir vojaške okrepitve in izjavila, da se Pakistan moti,

če upa, da bo dobil Kašmir s silo. Indija bo odgovorila na silo s silo, je izjavil odločno in jasno predsednik vlade šastri.

Indijske čete so med tem dober del "upornikov" uničile. Okoli 140 naj bi bilo mrtvih, nekaj zajetih, ostali pa razkropljeni. Indija trdi, da so med ujetniki taki, ki prav nič ne taje, da so redni pripadniki pakistanskih oboroženih sil, poslani v Kašmir.

Indijske čete se niso zadovoljile samo s čiščenjem upornikov, ampak so udarile tudi same preko črte premirja v Pakistan in zasedle tri oporišča na oni strani. Gre v glavnem za področje okoli Kargila, ki so ga indijske čete zasedle že v preteklem maju, pa se nato z nje umaknile, ko se je Indija pomirila s Pakistanom o sporu zaradi Rann of Kutch v preteklem juniju. Kargilsko področje, kakih 80 milj severno od Srinagarja obvladuje cesto iz glavne mesta Kašmirja v Leh, sredi-

šče pokrajine Ladak na meji z rdečo Kitajsko. Kitajci so pred tremi leti zasedli okoli 15,000 kv. milj Ladaka in ga še vedno drže v svoji oblasti. Indija je zaradi tega še vedno v nekakem vojnem stanju z rdečo Kitajsko, med tem ko se je Pakistan z njo pobotal in celo sprijaznil.

Napetost med Indijo in Pakistanom je narasla do take mere, da nekateri ne izključujejo več možnosti, da bi prišlo med njima do splošnega spopada. Indijski ponos je bil hudo zadet v spopadu z rdečo Kitajsko jeseni 1962, letošnje spomlad pa nekaj tudi v spopadu s Pakistanom za Rann of Kutch, javnost zahteva sedaj odločen nastop proti "pakistanskemu napadu".

De Gaulle ni hotel na znamko

PARIZ, Fr. — Afriška država Togo je nameravala izdati tri znamke, na njih naj bi bili Churchill z Rooseveltom, Chur-

chill z De Gaulleom in Churchill s Stalinom. Ko so v Parizu vprašali, kaj sodijo tam o znamki z De Gaulleom, so dobili odgovor, da bi ne bila zaželjena.

K temu odgovoru naj bi prispevalo v precejšnji meri dejstvo, da ta bivša francoska kolonija tiska svoje znamke pri nekem privatnem ameriškem podjetju, med tem ko jih vse ostale bivše kolonije tiskajo pri francoskem poštnem ministstvu.

Moški dobijo delo

Delo za moškega

Mesar ali sekalec mesa dobi delo za delni čas. Kličite IV 1-2386 ali 432-0947.

SHEET METAL WORKER

(kovinski delavec)

RAMPE MFG. CO.

14915 Woodworth Ave.

(160)

Ženske dobijo delo

Iščemo

Kuharico za zajtrk, ure od 7. zj. do 2. pop.

SORN'S RESTAURANT

6036 St. Clair Ave.

EN 1-5214

(x)

Strojne šivilje

Za "power" električne stroje

Stalno delo. Prednost imajo izkušene, ki delajo od kosa, — ampak tudi izučimo izbrane. — Garantirana plača od ure. Dobra plača od kosa. Starost do 45.

Zglasite se od 8:30 zjutraj do 4:00 pop. od ponedeljka do petka.

JOSEPH & FEISS CO.

2149 W. 53 St.

(blizu Lorain Ave.)

(159)

Iščemo

Strežnice od 25 do 35 let stare, in 2 pomivalca posode.

FIVE POINTS RESTAURANT

15006 St. Clair Ave.

(159)

Delo dobi

Zena ali dekle, ki zna dobro angleško in obvlada popolnoma slovenščino radi prevajanja, dobi delo v pisarni. Pismene ponudbe na Box 123, Ameriška Domovina, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103.

(x)

Help Wanted — Female

Delo za ženske

Iščemo dekle ali ženo od 18 do 30 let staro, ki ima znanja v optičnem delu. Za sestanek kličite RA 1-8351.

(158)

Neurja zahtevala blizu sto človeških življenj v državi Čile

SANTIAGO, Čile. — Vlada je proglasila narodno nesrečo, ko so sneg in snežni plazovi, zemeljski usadi, viharji in druga neurja zahtevala blizu sto človeških življenj, opustošila okoli 40 odstotkov vse obdelane zemlje in odtrgala od okolice na stotine vasi in drugih naselij.

Neurja so napravila delno škodo in zahtevala več človeških žrtev tudi v zahodnem delu sosednje Argentine, kot povedo vesti iz Mendoze.

Oglašajte v "Amer. Domovini"

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Zidana hiša, ranch tipa, 3 spalnice, naprodaj v Indian Hills. \$40,000. Kličite lastnika za sestanek IV 6-4757. (160)

V najem

E. 58 in St. Clair Ave., 4-sobno stanovanje v zidanem poslopju. \$45. Kličite 881-7138. (158)

V najem

5 sob in kopalnico oddamo. Poizve se v Sornovi restavraciji, 6036 St. Clair Ave. EN 1-5214. (x)

Naprodaj

6-sobna Colonial hiša, aluminijaste strani, v prvovrstnem stanju, blizu cerkve sv. Jožefa. Kličite PO 1-9225. (158)

V najem

Oddamo odrasli družini 6-sobno stanovanje s 3 spalnici. Vse udobnosti. Na 1114 E. 64 St. —(159)

Hiša v najem

Hišo z 8 sobami na 1442 E. 40 St. in 4-sobno stanovanje na 1226 E. 85 St. oddajo v najem. Kličite 943-4277. —(159)

Pozor!

Barvanje, znotraj in zunaj. Popravljamo hiše in verande. Brezplačen proračun. Tel.: 361-8910. —(158)

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV 15425 Waterloo Rd. IV 1-2237

V najem

Oddajo 3 sobe s kopalnico in gorko vodo. Lepo, mirno stanovanje na 1106 E. 64 St. Kličite HE 1-4114. (13,17,19 avg)

V najem

Oddamo 5 lepih sob za zakonski par, spodaj, spredaj, vse v najlepšem stanju na 6605 Bonna Ave. Poizve se 1258 E. 61 Street. —(11,13,19 avg)

V ZAMENO

Brez naplačila V A

Na 16001 Holmes Ave. hiša s trgovino blizu Slovenskega doma, zidana, ograjen vogalni lot 44 x 120, garaže, spodaj trgovina, 2 sobi, umivalnica, zgoraj 7 sob in kopalnica, že napeljane cevi za drugo kopalnico, plinsko-parna kurjava, vdelan mesni hladilnik, D 1-2 in C -2 licence. Se zmenja za eno ali dvo stanovanjske hiše, lote, zemljišča, druge hipoteke, jamstva, zemljiške pogodbe, delnice ali kar že imate.

FRANK KILBANE

REALTY CO.

11601 Detroit LA 1-2722

REALTOR

(12,13,19,20 avg)

Euclid, lastnik prodaja

Holy Cross fara, Colonial, 6 sob, kamenito pročelje, razvedrila soba, jalousy porč, garaža za 2 kare, cementni dovoz, lepo zasajeno, v srednjih 20h, obrežje, na 60 E. 216 St. RE, 1-6370. (13,19,20 avg)

Vprašajte nas, kako lahko podvojite vaš denar v eni varni investiciji

Ne tvegajte nič. Vaš denar raste hitreje, kot si mislite, če ga naložite — varno — pri Cleveland Trust in ga pustite tam, da služi več denarja za Vas. Potrebni je 17½ let, da se podvoji \$1000 po sedanjih obrestnih meri.

Seveda obstojajo investicije, ki obljubljajo mastnejše in hitreje nagrade. Toda za varnost in gotovost Vašega dobička, potrebujete Vaši prihranki varstvo, ka-

tero nudi banka, kot je Cleveland Trust.

Brezhibni sistem, finančna varnost in inteligenčno skupinsko vodstvo več kot 722,000 kontov, je naredilo The Cleveland Trust Company za največjo ohijsko banko. 77 prikladnih bančnih uradov Vam je na razpolago.

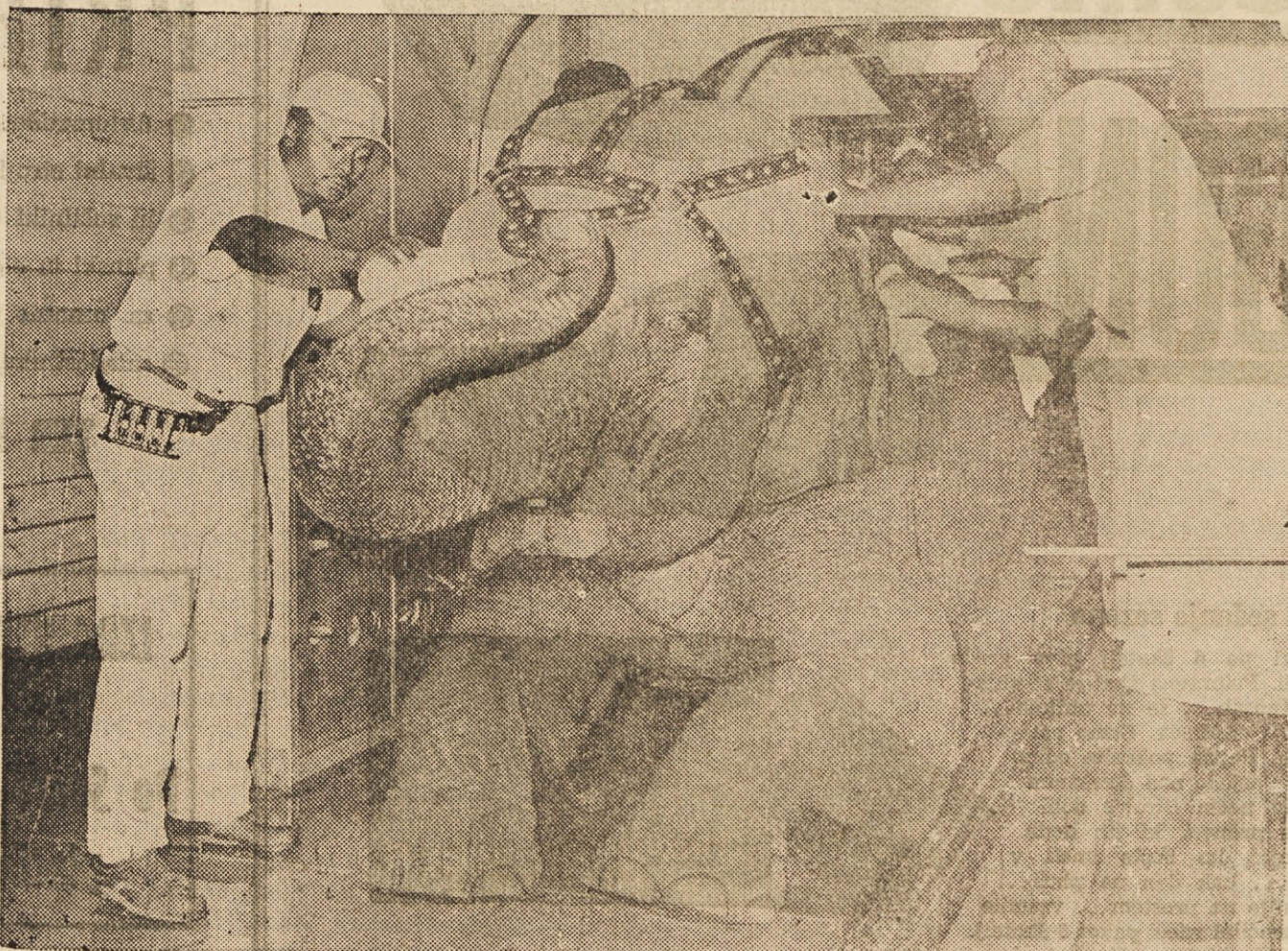
Vredno je hraniti varno pri Cleveland Trust. Potem, kadar potrebujete denar, samo vprašajte nas. Ta je na Vašem kontu.

Kadar potrebujete denar... vprašajte

Cleveland Trust

NAJVEČJO OHIJSKO BANKO

Član Federal Deposit Insurance Corporation

PRANJE SLONA — Ko je bil one dni cirkus Ringling Brothers v Chicagu, Ill., je bilo treba oprati slone. Preudarjali so, kdo naj bi to napravil. Končno so dobili pralnico avtomobilov, ki je bila voljna opraviti to delo. Na sliki vidimo delavca, ki običajno pereta automobile, pri umivanju slona. Nemara to slonu kar dobro dene, ko se je tako pohlevno spravil na tla.

ENRICA V. HANDEL - MAZZETTI:

Jese in Marija

I.

Ko je to priznal, je bil mladi Jese mnenja, naj zdaj pa logar kaj pove. Goto-vo je doživel mnogo v svojih škofovskih gozdovih in če ni, naj si pa kaj zmisli.

In logar je začel praviti v svoji nerodni govorici svoje zgodbe, ki pa so vse resnične in ne zmišljene. Da je videl belega jelena, ki je imel rogovje kakor zlato, na zeleni trati pod Orehkom, o svetem Juriju da bo tega dve leti; in v Hrastju da je bil priča, kako se je verica ženila z zajcem. Pri Doleh da je udarila šest in petdesetega za porcijunkulo strela v hojo, da so vsi mislili, da bo drevo proč, pa je potem zrastle na dvojce in postala končno dvojak.

Od pripovedovanja o gozdu preskoči nato na svojo hišo v Kleinkrummnussbaumu in pripoveduje o svoji ženi in svojih treh otrocih Peterčku, Pavelčku in Jožetu. Hudo rad da jih ima.

Gospod Jese ga posluša in se smeje, kakor se smeje ženin, kadar je pogovor o otrocih. Trije fantki, prav toliko si jih želi tudi sam... a njegovi bodo Martin, Filip in Pavel, po Lutru, Melanchtonu in Speratu.

"Jelite, logar, oženjen biti je lepo? — Pomislite, v osmih dneh bom tudi jaz."

"Kakor se vzame," je rekel Janez Adam. "Na veliko noč bomo imeli svatovsko pojedino," se je obrnil k logarju. "Poroka bo nato v Požunu, kakor je tako predpisano za nas evangelijske."

"Čudovito bo lepo v nedeljo!" se je oglašila mala Regina, ki je dotlej sedela mirno in pogledovala nevoščljivo na brata, ki ni jedel kakor drugi divjačine, marveč se sladkal z mandljevo potico. "Pet in dvajset skled bo. Pa pava bodo postavili na mizo, ki bo imel rožo v klunu."

"Rožo v klunu, sama si kljun," jo je pokaral oče. Dekle se je potuhnilo pohlevno, a kmalu zopet oživel in zapelo: 'In pa teatralarsko igro

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP

REGISTERED NURSES
Medical, Intensive Care Unit, Operating Room, Post Partum, Nursery and Delivery Room. Salary \$375 and up, based on experience; \$30.00 differential for evenings and nights. Thorough orientation, educational assistance, and attractive fringe benefits. Liberal increase program. — Room and board available at \$35.00 per month.

NURSES
LICENSED PRACTICAL
Medical Diagnostic, Orthopedics and other units. Your minimum salary \$275.00 per month, then graduated based on experience plus a \$20.00 differential for evenings & nights. Receive a complete orientation, educational assistance if desired, and other benefits of interest to you. Liberal increase. — Room & board available at \$35.00 per month.

Also Opening For
Occupational Therapist
Physical Therapist
Excellent Salaries
Kindly Apply or Write —
DE PAUL HOSPITAL
2415 No. Kingshighway
St. Louis Missouri

(158)

MALE HELP

STEEL HAULERS
Tractors and trailers for permanent lease for hauling steel to Michigan, Ohio, Penna., New Jersey and New York. 321-SA-1-4282.

(161)

"Osemnajst let. Dekle... Vseh deklet najlepša. Na svetu ni ljubkejša mimo nje." "Pa je," si je mislil logar. "Dekle seveda ni več."

Presneto! Tako poseda pri nekatoliških in se mu dobro godi; ona pa čaka nestrno doma... Odrini, odrini, zadnji čas je že!

Voščil je gospodoma lahko noč in se za vse lepo zahvalil. Gospoda pravita, naj le še pride. Pa niti h Kreutzerju mu ni treba iti po čoln, kajti hlapec gospoda Jeseja ga je prepeljal v gosposkem preko. Hlapec vozi vrlo, svetlo gori leščerba na prednjem koncu čolna. Voda pod čolnom grgra, veter piha vseokoli, logar pa se med vožnjo venomer ozira nazaj na grad in šteje razsvetljena okna.

Tudi z gradu gledajo za njim. Otroka pazita na oknu. "Zdaj gresta, zdaj gresta!" in si kaže z ročicama svetlo piko, ki je zaplaval, vedno na desno iz črnega zaliva v še bolj črno vodo.

"To je zmeren človek," je rekel Janez Adam in privzdignil logarjevo čašo, katere mož ni bil izpraznil do dna.

"Mož mi ugaja," je menil Jese... "Škoda, da je katoliški!"

Čoln, ki ga je gnal Pilsinger, se je bližal bregu.

Glej, tam je delavnica Solnograjčana Volka Maurerja, luči se svetijo. "Tja zapelji," veli logar hlapcu, "tam sem doma."

Po edini ulici že spečega in kakor zamrlega kraja je korakal Schinnagel proti svojemu domu, ki stoji na trgu ob Donavi poševno nasproti prastari kapelici svetega Janeza Nepomuka. Luč gori v kapelici. Sedem zvezd žari ob svetnikovi glavi v temi.

Ko je šel logar čez dvorišče, so zalajali psi. Dakelj, ki je bil z njim, je veselo odlajal. V temo zavita sta bila dvorišče in sadovnjak, le cvetoča črešnja je sijala belo iz temine. V

hišnih vratih je stala v medli luči od znotraj ženska in strmela oprezujoče v noč.

"Dober večer, Marija," je pozdravil logar. "Sem se danes nekoliko zamudil. Zakaj nisi šla spat? Stojiš tukaj na mrazu."

"Saj še ni tako pozno," je odvrnila. "Tudi zeblo me ni, sem se dobro zavila." A iz njenelega glasu je trepetala skrb, ki jo je navdajala dolge ure; mehka ročica, ki jo je prožila možu, je bila čutili mrzlična.

"Saj ti je Jernej menda prav sporočil, da imam opravka v Grosskrummnussbaumu?"

Prikimala je. On jo je poljubil na usta.

"Ali bi še rad kaj jedel ali pil?" je vprašala.

"Jedel, pa v postu?"

"Pivo že smeš piti."

"Sem popil v Grosskrummnussbaumu dobro kapljo markersdorferja."

Pogledala ga je izprašujoče s svojimi velikimi, globokimi očmi. On ji je prestrigel bese-do, preden je začela govoriti. "Doma sta vsi zdravi?"

"Otroci že spijo." Šla je za možem, ki je mogočno korakal, skozi vežo in izbo v nizko spalnico, ki jo je medlo razsvetljevala lučka pred sliko Matere božje nad zakonsko posteljo.

V postelji v kotu je spalo dvoje otrok, tretjega je pestovala majhna in nerodna dekla.

"Daj ga zdaj meni, Veroni, in pojdi spat," je rekla logarica. Vzela je otroka, drobna dekla pa je odšla zaspano.

Logar je odložil puško na skrinjo in obesil klobuk in suknjič v omaro. Nato je sedel k mogočni hrastovi mizi, si odvezal mošnjo in stresel tiste svoje groše, ki jih je bil dobil od Weinmaistra, na mizo, trudeč se, da ne bi delal prevelikega šuma spričo spavajočih otrok.

"Prosil sem, da bi mi kaj dodal, pa je bilo vse zastoj," je dejal.

Zena je pozibavala rahlo dete na rokah. "Kakšen opravek pa si imel v Grosskrum-

nussbaumu?" je vprašala.

Logar je štel denar in dejal: "Zaradi apna sem bil tam." "Pri Velderndorfovih?" je vprašala. "Prav tam," je odgovoril kratko. "Pri lutrovcih," je rekla počasi, "Leks, zakaj si to naredil?" "Ker potrebujem apna, ker bom moral zidati. Škofovska apnenica je pokvarjena, od drugod ga pa ne morem nikjer dobiti."

Dete, ki ga je držala žena v naročju, je začelo stokati. Žena si je odpela obleko na nedrju, da bi ga podojila. Ne ona ne Schinnagel nista nekaj časa spregovorila. Schinnagel je risal s prsti podobe po mizi, iz katerih bi bil prepoznal Jese svojo vilo. Žena je stala ob zibelci z žalostnim izrazom v licu, ki je bilo lepo in pobožno, kakor obraz svete Device nad posteljo. Dojila je dete. Čez nekaj časa je začel logar govoriti: "Prav zares, vesel sem, da sem bil na gradu. Gospoda sta zelo fina in prijazna."

Žena je stresla tiho in žalostno z glavo.

"Čudno poceni so mi zaračunali apno. Glede zidanja pa so mi marsikaj nasvetovali... nekega polirja. Da, celo denarja za zidanje so mi ponudili, ko so slišali, da mi gre trda zanj in kako malo dobim od Reznega." V zadregi je utihnil, ko je videl, da žena še vedno molči. Vstal je okorno in jo objel okoli ledij, ki so bila vitka kakor vse njeno telo, dasi lepo okrogla. "Marija," je prosil, "reci no kaj! Kaj pa ti je?"

Mesto odgovora je vprašala

s trepetajočim glasom: "Ali si denar vzel?"

"Nisem."

Ko je zopet vprašala, je govorila mirneje:

"Pa ne pojdeš nič več tja?" "Tega pa ne vem," je odvrnil. "Zakaj pa ne bi šel?"

(Dalje prihodnjik)

IZ SKRIVALIŠČA — Fantič v Južnem Vietnamu se je pokazal iz skriivališča, ko so bili rdeči gverilci pregnani iz vasi. Eden od njih je na begu pustil svoj puškomitraljez.

- OGLAŠUJTE V / AMERIŠKI DOMOVINI /
- PRIPOROČAJTE / AMERIŠKO DOMOVINO /
- SPOROČAJTE / AMERIŠKI DOMOVINI / OSEBNE NOVICE
- DOPISUJTE V / AMERIŠKO DOMOVINO /
- SPOROČAJTE PRAVOČASNO SPREMEMBO NASLOVA
- PORAVNAJTE PRAVOČASNO NAROČNINO

SOBOTA, 21. AVGUSTA!
ENODNEVNA

SKLADIŠČNA
RAZPRODAJA

V SEARS-OVEM SKLADIŠČU
4200 LAKESIDE AVE.

PRIHRANITE DO 50%

- Avtomatični pralniki posode • dolnje in stenske omarice • pomivalniki •
- šivalni stroji • loščilci za tla • televizije • stereo • Kenmore pralniki
- in sušilniki • hladilniki • zmrzovalniki • sesalci za prah • Kenmore
- plinski in električni štedilniki • pohištvo • razvlaževalci • aparati
- za umetno hlajenje prostorov • vrtna oprema • razne mizice • oprema za
- mladostnike,

TER MNOGO DRUGIH NEOGLAŠEVANIH DOMAČINSKIH POSEBNOSTI!

IZRABITE VAŠ KREDIT.
Brez naplačila.
Po Sears-ovem ugodnem
plačilnem načrtu.

**DOVOLJ PROSTORA ZA
BREZPLAČNO PARKANJE.**
BLIZU SKLADIŠČA.

Pridite zgodaj za čim boljši kup!

4200 LAKESIDE AVE.

6 STROH'S
TO GO

GOING
GONE

Izvrstno za sedanje sezono

Stroh's zavitki po 6 škatelj piva gredo povsod z Vami. Pripravne škatle se shladijo v par minutah... se ne ubijejo... nikdar ne rabijo odpiralca. Samo potegnite za jeziček. Potem pokusite edino ameriško pivo varjeno nad direktnim ognjem. Na ta način Stroh's dobi boljši okus iz primesi, ki jih doda pivu. Prihodnjik, ko boste imeli v načrtu piknik... kak dan na plaži... ali samo kuhanje na prostem... vzemite seboj Stroh's značilni rdeči paket 6 škatelj. Zahtevajte "6 Stroh's" in uživajte!

Naravnajte ABC-TV BASEBALL vsako soboto, WEWS, Channel 5.

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan